

VERON

Vossenjachtcommissie

- Wat is dat, vossenjagen?
- Wat is ARDF?
- Wat doet de commissie?
- Hoe informatie te krijgen?

Bij vossenjagen door radioamateurs gaat het om het opsporen van verborgen zenders ("vossen") door middel van een peilontvanger ("peildoos"). De wedstrijden vinden meestal te voet in een bos plaats, maar er zijn ook stadsjachten, otterjachten (op het water) en fiets- of autojachten. De vossen werken in Nederland meestal in de 2 m band (144 MHz) en iets minder vaak in de 80 m band (3,5 MHz). In het algemeen is vossenjagen voor de amateur een mooie gelegenheid om de radiohobby te combineren met gezond buiten zijn. Al naar Uw interesse, kunt U deelnemen aan verschillende soorten vossenjachten, die door de afdelingen op diverse plaatsen worden georganiseerd. Voorbeelden:

Bakenjacht:

Er moeten bijv. twee vossen worden opgespoord, terwijl er ook een "baken" in de lucht is, dat via kruispeilingen zo nauwkeurig mogelijk op de kaart moet worden aangegeven, zonder er naar toe te lopen. Het baken staat meestal ver buiten de looproute naar de vossen.

Pieperjacht:

Hier gaat het vaak om een aantal miniatuurzendertjes, die vaak een kort bereik hebben, goed verstopt zijn (holle boom), soms intermitterend werken (als je niet oplet, loop je ze voorbij), verborgen liggen achter een niet-werkende nep-vos enz.

Mobieljacht:

Dit gaat met auto's, waarbij soms de vos zich verplaatst of het de bedoeling kan zijn om in zo weinig mogelijk gereden

kilometers de vos te bereiken. Voorb.: de maandelijkse jachten van de Radioclub Midden Nederland (Amersfoort e.o.).

Otterjacht:

Hierbij zijn de zenders verborgen in een waterrijke omgeving en wordt de jacht gedaan met bootjes. Bekend is de jaarlijkse recreatieve otterjacht van de afd. Meppel in het Nationaal Park de Weerribben, waarbij vaak ook een beroep wordt gedaan op uw natuurkennis (2e helft juni).

Ballonvossenjacht:

De vos wordt aan een weerballon opgelaten en gevolgd per auto. De auto's zijn vaak uitgerust met zelfgebouwde peilers en bemand door teams van 2 à 3 man. Op een onverwacht moment koppelt de vos los van de ballon en komt dan al zendend aan een parachute naar beneden. Op de grond is het bereik klein, dus is de laatste peiling voor de landing erg belangrijk.

ARDF:

De sportieve en uitdagende tak van het vossenjagen heet ARDF (Amateur Radio Direction Finding), volgens de regels van de IARU. Om bij grote wedstrijden eerlijke kansen te creëren zijn de deelnemers ingedeeld in leeftijdsklassen.

ARDF-vossen:

Bij ARDF zijn in het terrein vijf vossen verborgen, die alle vijf op dezelfde frequentie zenden, elk om de beurt gedurende één minuut in een cyclus van vijf minuten. Ze zijn herkenbaar aan hun morse-identificatie: resp. MOE - MOI - MOS - MOH - MO5. Kennis van het morseschrift is niet nodig, want het aantal punten van het laatste teken is het nummer van de vos.

Hoe gaat het bij een ARDF-wedstrijd toe?

Na de inschrijving worden door loting startgroepen vastgesteld

met elk een eigen starttijd. Nadat je startgroep is opgeroepen krijg je een kaart van het terrein uitgereikt, waar de start en de finish op zijn aangegeven. Je ontvangt ook een controlekaart met je naam (of call), starttijd en vakjes 1 t/m 5 erop. De eigenlijke start is uit het zicht van degenen die nog op hun beurt wachten.

Plan maken.

Na de start maak je aan de hand van peilingen een voorlopig plan voor de volgorde waarin de vossen moeten worden opgespoord (meestal niet 1-2-3-4-5). Je vergelijkt de peilingen met elkaar, beoordeelt de sterkte van de signalen en kijkt hoe de peilingen liggen t.o.v. de finish, de richtingen van paden, hindernissen (hellings, vennetjes) enz. Je beslist welke vos de "eerste" wordt en gaat op weg.

Kompas gebruiken.

Het signaal is steeds slechts één minuut van de vijf aanwezig. Dat maakt het nodig om de peiling op een kompas over te nemen en in de zendpauzes zo goed mogelijk op de gepeilde kompaskoers verder te lopen. Intussen kun je wel peilingen nemen op de andere vossen en zo een duidelijker idee krijgen, waar de andere vossen zich bevinden. Misschien moet de volgorde nog worden veranderd. Als je zuiver gepeild hebt, vind je een vos soms op een moment dat hij niet uitzendt; anders moet je op de volgende uitzending wachten. Bij de vos staat een rood/wit prisma (vlaggetje) en een genummerde tang, waarmee je een knip moet geven in het corresponderende vakje op de controlekaart. Vervolgens ga je op weg naar de volgende vos.

De tijd dringt.

De loopafstand is 5 - 8 km en er geldt een tijdlimiet (meestal 2 uur). Wie buiten de limiet finisht, verspeelt zijn punten en

komt in de uitslag onderaan te staan, ook al zijn alle vossen gevonden. Het is dus zaak goed op de tijd te letten en desnoods niet alle vossen op te sporen.

Finish.

Na het vinden van de vossen ga je zo snel mogelijk naar de finish. Die is op de kaart aangegeven, maar je hebt hulp van de finish-vos, die op een andere frequentie continu "MO" uitzendt. Je stemt dus af op de finish-vos en gaat al peilend naar de finish om daar de controlekaart af te geven. Winnaar is degene, die alle vossen heeft gevonden in de snelste tijd. Daarna komen in het klassement de andere jagers met vijf vossen in oplopende tijd; daarna de snelste jager met vier vossen, enz. Na afloop krijg je meestal een mooi certificaat.

Frequenties enz:

ARDF-vossen zenden in de 2 m band (144-145 MHz, horizontale polarisatie, mode AM) of in de 80 m band (3,5-3,6 MHz, verticale polarisatie, mode CW). Voor het peilen gebruikt men op 2 m vaak Yagi-antennes (peilen op maximum), op 80 m ferriet- of loopantennes (peilen op minimum). De propagatie, de peilantennes, ontvangertjes en de manier van peilen kunnen dus heel verschillend zijn.

Bij ARDF gaat het dus om een combinatie van:

- (1) peilen, afstanden schatten;
- (2) oriënteren/kaartlezen/lopen op kompascoers;
- (3) hardlopen (in soms zwaar terrein);
- (4) tijd- en routeplanning.

Wedstrijden:

De wedstrijdkalender wordt gepubliceerd in de vossenjacht-rubriek van Electron en op internet. Neem contact op, als je het ook eens wilt proberen: meestal zijn er peildozen te leen of te huur en er is altijd wel ie-

mand, die je op weg wil helpen.

ARDF Kampioenschappen:

Elk jaar zijn er Open Nederlandse Kampioenschappen (NK) ARDF van de VERON, die bij toerbeurt door verschillende afdelingen worden georganiseerd. Er doen altijd buitenlanders aan mee en Nederlandse ARDF-ers nemen ook deel aan jachten in het buitenland. Zo is er het ON-PA kampioenschap (4 wedstrijden in België en 4 in Nederland). Ons team heeft al meegedaan aan diverse Europese- en Wereldkampioenschappen. Er zijn al weer plannen voor het EK 2002 in Slowakije. Er worden zo'n 250 deelnemers plus aanhang verwacht uit heel Europa. De openingseremonie, uitreiking van medailles enz. zijn geheel in "Olympische stijl".

Toch radioamateurs.

Je zou het haast vergeten, maar de meeste vossenjagers zijn ook fervente radioamateurs, die ook graag over techniek praten, aan zelfbouw doen en QSO's maken. Er wisselen bij een EK of WK vaak ontvangers van eigenaar. Op de laatste avond vindt een groot ham-fest (feest) plaats, waarbij souvenirs worden uitgewisseld en nieuwe contacten worden gelegd.

Nieuwe sport: Foxoring.

Dit is een kruising tussen een vossenjacht en een oriënteringsloop. Je krijgt een kaart uitgereikt waarop bijv. 16 cirkeltjes staan. Ergens binnen zo'n cirkel bevindt zich een mini-zendertje dat maximaal 100 - 150 m ver hoorbaar is. Alle zendertjes werken op 3580 kHz en zijn voorzien van een markerings-tang. De loopafstand is 5 ... 8 km. Als je een fout maakt in de oriëntatie (kaartlezen, op het terrein letten) hoor je het volgende zendertje niet. Als je het zendertje hoort, is het peilen gemakkelijker dan bij ARDF.

Snel een goede zoekvolgorde bedenken is hier het devies.

Wat doet de Vossenjacht-commissie van de VERON?

- redactie van de vaste rubriek in het maandblad Electron met nieuwigheden op vossenjachtgebied, agenda, verslagen enz;
- onderlinge afstemming van wedstrijddata;
- coördinatie van het NK ARDF, het Nederlandse deel van de ON/PA serie, de jachten op het VERON Pinksterkamp en deelname aan buitenlandse evenementen;
- het stimuleren van zelfbouwprojecten (ontvangers enz.);
- optreden als technische vraagbaak (schema's enz.);
- het promoten van ARDF, o.a. door uitlenen van apparatuur en het geven van lezingen.

Inlichtingen bij de Vossenjacht-commissie van de VERON:

Voorzitter:

Dick Fijlstra, PA0DFN,
Zwaluwlaan 36, 7711LN
Nieuwleusen, tel 0529482463,
e-mail dick.fijlstra@hccnet.nl

Secretaris:

Henk Vrolijk, PA0HPV, von
Weberlaan 38, 3055HZ Rotterdam, tel 0104184329, e-mail PA0HPV@amsat.org

Rubriek "Vossenjagen":

Ferry de Vroom, PA3FDC,
Mantingerdijk 2, 9436PN
Mantinge, tel 0593552333,
e-mail: pa3fdc@amsat.org

Nederlandse ARDF-homepage

verzorgd door PA3FDC:
<http://home.introweb.nl/~pa3fdc>

Belgische ARDF-homepage

verzorgd door
PA0SOM/ON9CSJ:
<http://www.qsl.net/pa0som>

LEES DE ARDF-RUBRIEK IN ELECTRON!